Dosarul nr.21r-1256/23 (1-22187448-02-21r-17052023)
Prima instanţă, judecător: Veaceslav Caragia

DECIZIE

18 decembrie 2023 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de ApelChişinău, încomponenţa:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecător: TELEUCĂ Stelian
Judecători: ROBU Oxana
CHIROȘCA Igor

Judecând în ordine de recurs, *fără prezența părților*, recursul reprezentantul IP nr. 18 Brănești, Savca Eugeniu împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 27.04.2023, potrivit căreia cererea condamnatului Ungureanu Petru ***** privind aplicarea prevederilor Legii nr.243 din 24.12.2021 *„privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021”*, a fost admisă ca fiind întemeiată, și -

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 22.12.2022 – 27.04.2023;
Instanța de recurs: 17.05.2023 – 18.12.2023;
Procedura de citare a fost legal executată.

Asupra recursului declarat de reprezentantul IP nr. 18 Brănești, Savca Eugeniu, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 27.04.2023, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

C O N S T A T Ă:

1. La data de 22 decembrie 2022 în cadrul Judecătoriei Orhei, sediul Central a parvenit spre examinare, cererea condamnatului Ungureanu Petru *****, cu privire la aplicarea prevederilor Legii nr.243 din 24.12.2021 *„privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”.*

2. Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 27.04.2023 a fost admisă cererea condamnatului Ungureanu Petru *****, născut la 29.11.1996, deținut în Penitenciarul nr-18 Brănești, cu privire la aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021. În temeiul art. 7 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, se reduce termenul de pedeapsă, stabilit condamnatului Ungureanu Petru

*****, prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 23.10.2017, **cu 1 (un) an.**

3. Nefiind de acord cu hotărârea în cauză, în termen a declarat recurs reprezentantul IP nr. 18 Brănești, Savca Eugeniu prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 27.04.2023, cu privire la aplicarea în privinţa condamnatului Ungureanu Petru a prevederilor art. 7 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova.Remiterea materialelor dosarului pentru rejudecare instanţei de fond într-un alt complet. În acest context, instanţa a avut la dispoziţie doar concluzia comisiei penitenciarului, fără a examina dosarul personal al condamnatului ce ar fi confirmat sau infirmat temeinicia deciziei.

4. Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a admite recursul declarat de reprezentantul IP nr. 18 Brănești, Savca Eugeniu împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 27.04.2023, cu casarea integrală a încheierii, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente:

5. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod de Procedură Penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

6. Conform art. 448 Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

7. Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casîndhotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: c) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

8. Instanţa, deşi era obligată să argumenteze convingător fiecare motiv invocat în parte, a ignorat aceste prevederi şi a pronunţat o încheiere nemotivată.

9. Potrivit prevederilor art. 107 alin. (1) din Codul Penal, amnistia este actul ce are ca efec tînlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

10. Potrivit art. 272 alin.(1) Cod de executare, în cazul amnistiei, în temeiul art.107 din Codul penal, care liberează condamnatul de executarea în continuare a pedepsei, fie reduce pedeapsa sau o comută, instituţiile şi organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă examinează aplicabilitatea actului de clemenţă fiecărui condamnat şi, după caz, cu acordul condamnatului,

înaintează un demers instanţei de judecată competente conform art.470 din Codul de procedură penală. La demers se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt şi de drept invocate. Demersul se judecă în condiţiile Codului de procedură penală.

11. Potrivit prevederilor art. 1 alin. (1) – (6) ale Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, (1) Prezenta lege se aplică condiţionat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probaţiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidenţa prevederilor art.2–5, 7, 8. *(2) Aplicarea amnistiei faţă de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privinţa persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituţii care pune în executare pedeapsa, din reprezentanţi ai Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor şi ai Inspectoratului Naţional de Probaţiune. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiţiei şi activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiţiei. (3) În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituţia care pune în executare pedeapsa iniţiază demersurile către instanţele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi.* (4) Aplicarea amnistiei faţă de persoanele bănuite, învinuite se decide de procuror, la faza de urmărire penală, iar faţă de persoanele inculpate – de instanţa de judecată, la faza de judecare a cauzei. (5) Persoana bănuită, învinuită poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanţa de judecată privind examinarea posibilităţii aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de procuror. (6) Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanţa de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială.

12. În conformitate cu art. 409 alin. (2) Cod de Procedură Penală, (2) În limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanţa de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate şi cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt şi de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăţisituaţia apelantului.

13. La judecarea recursului, instanța de recurs a constatat în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de Procedură Penală, în afara temeiurilor invocate și cererile formulate de recurent că la judecarea cauzei în instanța de fond au fost admise erori de drept, care nu sunt susceptibile de a fi reparate în procedura de judecare a recursului, fiind imperativ de a fi casată integral încheierea, inclusiv din oficiu

în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM și cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată.

14. Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că, prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 23.10.2017, Ungureanu Petru ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de 3 ani închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, pe un termen de 4 ani.

15. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12.06.2018, s-a admis apelul declarat de procurorul în procuratura raionului Călărași, casează sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 23.10.2017, în partea pedepsei aplicate inculpaților, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță. Inculpatul Ungureanu Petru ***** în conformitate cu sancțiunea art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, se aplică pedeapsa complimentară – privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere sau de a exercita o anumită activitate în domeniul circulației drogurilor pe un termen de 3 ani.

16. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19.12.2018, a fost menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 12.06.2018.

17. Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 11.05.2021, s-a dispus anularea condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei închisorii stabilite condamnatului Ungureanu Petru Valeriu prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 23.10.2017, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, a-l trimite pe condamnatului Ungureanu Petru Valeriu pentru executarea pedepsei de 3 (trei) ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

18. Potrivit procesului-verbal de reținere din 14.02.2022, Ungureanu Petru ***** a fost reținut de facto la 14.02.2022, ora 17:50.

19. Astfel, începutul executării pedepsei condamnatului Ungureanu Petru ***** se consideră din data de 14.02.2022, sfârșitul executării pedepsei data de 13.02.2025.

20. La data de 15 noiembrie 2022, Comisia Penitenciarului nr. 18, a examinat chestiunea privind posibilitatea înaintării demersului privind aplicarea actului de amnistie în privința lui Ungureanu Petru *****, și în urma examinării, Comisia a hotărât a refuza în înaintarea materialelor în instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării prevederilor Legii 243/2021 privind amnistia fiind stabilit risc de recidivă „mediu", dar se caracterizează „negativ"**.**

21. Sub acest aspect, Colegiul Penal atestă că, la data de 24 decembrie 2021, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr.243 *„privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii*

Moldova”. Legea nominalizată a fost publicată în Monitorul Oficial la data de 31 decembrie 2021, intrând în vigoare de la această dată.

22. În conformitate cu prevederile art. 1 alin. alin. (1-3) din Legea 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, (1) prezenta lege se aplică condiţionatşi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probaţiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidenţa prevederilor art. 2–5, 7, 8. (2) Aplicarea amnistiei faţă de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privinţa persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituţii care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai AdministraţieiNaţionale a Penitenciarelor şi ai Inspectoratului Naţional de Probaţiune. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiţieişi activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiţiei. (3) În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituţia care pune în executare pedeapsa iniţiază demersurile către instanţele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi.

23. Potrivit art. 7 alin. (1) lit. b) din Legea citată, persoanei condamnate la pedeapsa cu închisoare, la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art. 4–6 i se reduce termenul de pedeapsă cu o pătrime, dacă este condamnată pe un termen de la 7 la 10 ani.

24. La caz, conform Comisiei speciale din cadrul Penitenciarului nr. 18, la data de 15 noiembrie 2022 a refuzat condamnatului în înaintarea materialelor în instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării prevederilor Legii 243/2021 privind amnistia, pe motiv că deținutul se caracterizează **negativ**, iar ca urmare, condamnatul a sesizat instanța de judecată pentru examinarea posibilității aplicării a prevederilor art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM.

25. Colegiul penal reține deficitară soluția instanței de fond cu privire la admiterea cererii condamnatului prin care s-a solicitat aplicarea prevederilor art. 7 al. (1) lit. g) al Legii nr. 224 din 24 decembrie 2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, or, la examinarea prezentei cereri instanța urma să pună în discuție chestiunea cu privire la caracteritica „negativă„ a condamnatului Ungureanu Petru și să emită a încheiere legală și întemeiată.

26. Procedând în asemenea mod, instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 469 alin. (1), pct. 14) și 471 alin. (2) și (3) Cod de

procedură penală, astfel, încât se constată erori judiciare ce se exprimă prin modul și gradul de cercetare, percepție și analiză a materialului cauzei raportat la conținutul normativ pe care se bazează plângerea, adică există o discordanță între cercetarea materialului cauzei, pe de o parte și interpretarea judiciară și aplicarea prevederilor Legii nr. 224 din 24 decembrie 2021 *„privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”* pe de altă parte.

27. Aceste erori judiciare se exprimă prin modul de cercetare și apreciere a probelor prezentate de părți, de gradul de percepție și analiză a materialului cauzei raportat la conținutul normativ pe care se bazează cererea, astfel, nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

28. Elucidarea tuturor împrejurărilor menţionate are o mare importanţă la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanţa care a examinat fondul nu a efectuat, prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat serveşte drept temei pentru anularea încheierii atacate şi remiterea cauzei la o nouă reexaminare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

29. Din perspectiva soluționării fondului cauzei, în vederea respectării drepturilor persoanelor participante la un proces echitabil și, respectiv, la un recurs efectiv, se consideră necesară soluția privind admiterea recursului, în sensul considerentelor expuse.

30. Rejudecarea cauzei și limitele acesteia se va desfășura conform procedurii prevăzute la articolul 451 Cod de procedură penală.

31. În această ordine de idei, instanța de rejudecare va audia condamnatul, va cerceta probele și actele procedurale propuse în susținerea poziției procesuale, va solicita dosarul penal, dosarul personal și raportul instituției penitenciare, astfel, încât va interpreta și va aplica legea corect și în modul cuvenit, concomitent urmează să i-a în dezbatere și motivele invocate în cererea de recurs, în limita competenței.

32. Astfel, reieșind din faptul că erorile admise de către instanța de fond nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul Penal va remite cauza dată la o nouă reexaminare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

33. La o nouă examinare, instanța de fond urmează să ţină cont de cele enunţate mai sus şi să emită o hotărâre legală, întemeiată şi motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

34. În conformitate cu art. art. 437 alin. (1), pct. 4), 448, 449 alin. (1), pct. 2), lit. c), 472 CPP al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

35.

D E C I D E:

Recursul reprezentantului IP nr. 18 Brăneşti, Savca Eugeniu împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 27.04.2023, potrivit căreia cererea condamnatului Ungureanu Petru ***** privind aplicarea prevederilor Legii nr.243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021”, a fost admisă ca fiind întemeiată, *se admite, casează integral încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 27.04.2023, inclusiv din oficiu în baza art. 409 slin. (2) CPP al RM, cu trimiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond, în alt complet de judecată.*

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: ***TELEUCĂ Stelian***

Judecător: ***ROBU Oxana***

Judecător: ***CHIROȘCA Igor***